

CASTELLS CATALANS

Nom del castell: La Roca
Data de construcció: segle XI
Municipi: La Roca
Comarca: Vallès Oriental
Altitud: 174 m
Coordenades: Geogràfica - ETRS89 E 2.328398
N 41.591529
Com arribar-hi: es troba situat al costat mateix del nucli urbà de La Roca.

El puig on s'assenta aquest castell és ben probable que correspongui a l'indret on s'edificà una mansió romana denominada *Praetorium*, a la via romana que comunicava les Gàl·lies amb Tarraco.

Les primeres referències sobre el mot Roca les trobem en l'acta de consagració de l'església de Sant Sadurní de la Roca, als entorns de l'any 932, sota la denominació de *Rocha*, i tot seguit com a *in villa Rocha*.

El castell de la Roca està situat al municipi de la Roca del Vallès (Vallès Oriental). És citat per primera vegada a la documentació conservada l'any 1030. En aquest any eren senyors del castell Arnau Mir i Renard Guillem de Sa Roca. Aquest darrer va intervenir en l'elaboració dels Usatges.

En testament fet l'any 1172, apareix com a senyor de la Roca Guillem de Bell-lloc, que també ho era dels castells de Bell-lloc, el Far, Mataró, Montornès, Montbui, Tagamanent, Foix, Font-rubí i Subirats.

Guillema de Bell-lloc, fou senyora de la Roca. Era filla de Bernat de Bell-lloc, germà de Guillem de Bell-lloc, i testà el 1261 encarregant al seu marit Guillem de Montclús que vengués el castell de la Roca per invertir el guany en sufragis familiars.

L'any 1276 el castell era en poder de Berenguer de Sant Lleí que va instituir hereu del *castri de Petra* (reemplaçant aleshores el mot Roca per Petra) al seu germà Bertran.

Més tard fou posseït per Ramon de Cabrera, i ben aviat el vengué, l'any 1287, al notari reial Pere Marquès. El 1316, Francesc Marquès, senyor de la Roca, va vendre al sobirà

LA ROCA

Castell i poble de La Roca.

la vila de Granollers —que aleshores depenia d'aquesta família— amb una clàusula, d'entre d'altres, que indicava que el feu del castell restava exempt de la servitud de dos cavallers armats ja que l'obligació passava a ésser de dos galls dindis l'any.

El maig de 1343, un altre Pere Marquès comprà al sobirà per 8.000 sous barcelonesos, la jurisdicció omnímoda del castell de la Roca exceptuada la pena de mort i la mutilació de membres i orelles. Després d'un requeriment del síndic de la ciutat de Barcelona, Pere el Cerimoniós concedí al senyor de la Roca, pel preu de 15.000 sous barcelonesos, els imperis mer i mixt i les jurisdiccions alta i baixa, civil i criminal, reservant-se els casos de mort natural i mutilació i el domini directe al·lodial expressat amb la contribució anual del parell de galls dindis o capons. Durant els anys 1365-70 el fogatjament era de 22 focs.

El 1374 passà al seu descendent Pere Arnau Marquès, que el 1405 el vengué a Ramon de Torrelles —senyor de Rubí, militar, conseller i cambrer de Martí I—, el qual prestà jurament i homenatge al rei com a feudatari del castell de la Roca i altres castells iniciant tot seguit obres de consolidació i reparació d'aquest castell. En morir el rei Martí (1410) li fou concedit el castell als Torrelles en lliure i franc alou.

La guerra remença afectà el castell que havia passat a ser controlat per l'exèrcit

joanista l'any 1463, fent presoner el senyor Martí Benet de Torrelles. El castell fou recuperat pels Torrelles i restaurat en bona part passant ja a ser de caire residencial.

El darrer senyor de la Roca fou Ramon Àngel de Torrelles (finals del segle XVI),

començant la seva decadència física, tot i que fou ocupat per tropes franceses durant la Guerra de Separació (o dels Segadors) que sotragà la contrada entre 1640 i 1652.

La propera notícia del ruïnós castell ens la dona Carreras Candi el 1895, i a partir d'aquí ja ens hem de situar en el darrer segle XX quan l'actual propietari, Antoni Rivière Manén, el reconstrueix totalment fins a donar-li l'aspecte actual.

Nota: per fer aquest escrit he recollit la major part de la informació històrica del Volum II de l'obra *Els Castells Catalans* publicada per l'editor Rafael Dalmau en la seva segona edició de l'any 1991.

Jordi Gironès Vilardebò
desembre de 2011